

Innst. S. nr. 164

(2004-2005)

Innstilling til Stortinget fra samferdselskomiteen

St.prp. nr. 44 (2004-2005)

Innstilling fra samferdselskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 179/2004 av 9. desember 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1592/2002 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk byrå for flysikkerhet (EASA)

Til Stortinget

SAMANDRAG

Stortinget inviteres gjennom proposisjonen til å gi sitt samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 179/2004.

Ved EØS-komiteens beslutning nr. 179/2004 av 9. desember 2004 ble vedlegg XIII, Transport, i EØS-avtalen endret for å innlemme europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1592/2002 av 15. juli 2002 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk byrå for flysikkerhet. Hovedformålet med denne rettsakten er å sikre et høyt sikkerhetsnivå innenfor sivil luftfart gjennom et harmonisert regelverk i Europa.

Forordningen inneholder:

- rammen for utarbeidelse av felles flysikkerhetsbestemmelser i EU,
- grunnleggende regelverk knyttet til sertifisering og vedlikehold av luftfartøy mv.,
- detaljerte bestemmelser for virksomheten til EU-byrået for flysikkerhet (EASA).

EØS-komiteens beslutning innebærer bl.a. at Norge vil delta i et særlig EU-byrå for flysikkerhet - European Aviation Safety Agency (EASA) - og forplikter seg til å følge samme regelverk på flysikkerhetsområdet som EU-landene. Deltagelsen innebærer en viss overføring av myndighet på et saklig avgrenset område av lite inn-

gripende art til EASA. Denne myndighet anses å ligge under grensen for kriteriet for bruk av Grunnloven § 93. Deltakelse forutsetter årlige innbetalinger av finansielt bidrag. Norsk deltakelse i EASA anses også som en sak av særlig viktighet, og beslutningen i EØS-komiteen er derfor tatt med forbehold om Stortingets samtykke i samsvar med Grunnloven § 26 annet ledd og EØS-avtalens artikkel 103.

EASA er allerede en sentral faktor i det internasjonale flysikkerhetsarbeidet, og dets betydning vil øke i tiden fremover. Deltagelse i EASA vil sikre et høyt harmonisert sikkerhetsnivå innen EØS-området, kombinert med effektiv kontroll. EASA er en viktig ny arena for innflytelse på internasjonalt flysikkerhetsarbeid.

For luftfartsbransjen innebærer samarbeidet i EASA bl.a. sentralisering av typegodkjenning av luftfartøy og effektivisering av myndighetsfunksjoner innenfor internasjonal flysikkerhetsvirksomhet. Dette er bransjen svært opptatt av. Det vurderes derfor totalt sett som svært viktig at Norge deltar i EASA.

Etableringen av EASA innebærer at EU har fått et organ som kan bistå med teknisk ekspertise i forbindelse med regelverksutvikling og ved inngåelse av luftfartsavtaler på flysikkerhetsområdet. Videre vil EASA sikre at medlemsstatene innfører, fortolker og håndhever regelverket likt. Dette skal bidra til like konkurransevilkår og mer effektive sertifiserings- og godkjenningsprosesser.

Det forventes at ansvarsområdet til EASA vil bli utvidet til å gjelde virksomheten på lufthavnene og i lufttrafikkjenesten, luftfartsoperasjoner og sertifisering av flybesetninger. Ved en tilsvarende utvidelse av EØS-regelverket vil de eventuelle konstitusjonelle spørsmål en slik utvidet myndighet reiser, også bli vurdert.

Samferdselsdepartementet finner at forordningen med de avtalte tilpasninger ivaretar norske interesser på en tilfredsstillende måte, og tilrår at EØS-komiteebeslutningen om å innlemme forordning (EF) nr. 1592/2002 i EØS-avtalen, godkjennes. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Bakgrunn

Det europeiske samarbeidsforumet Joint Aviation Authorities (JAA) har hittil vært det sentrale forum for regelverksutvikling på flysikkerhetsområdet for europeiske luftfartsmyndigheter. JAA er en samarbeidsordning mellom luftfartsmyndighetene, hvor det oppnås faglig enighet om flysikkerhetsstandarder. Deltagelse her har vært avgjørende for internasjonal anerkjennelse av flysikkerhetsnivået hos deltagende lands luftfartsforetak.

JAA ble etablert i 1970 for å utvikle felles byggeforskrifter for luftfartøy. Norge har siden sin inntreden i 1979 spilt en aktiv rolle i JAA og har gjennomført JAAs flysikkerhetsforskrifter som nasjonale forskrifter med hjemmel i luftfartsloven.

Siden 1992 har de fleste av flysikkerhetsforskriftene som utarbeides av JAA blitt innarbeidet i EU-retten gjennom rådsforordning (EØF) nr. 3922/91 med senere endringer, og har dermed blitt bindende for EU-statene.

Opprettelsen av et særlig EU-byrå for flysikkerhet er resultatet av diskusjoner gjennom mange år mellom Kommisjonen, berørte land og andre interesserte parter. Gjennom forordning (EF) nr. 1592/2002 og EU-byrået for flysikkerhet er det etablert et system som raskere og mer effektivt fastsetter og iverksetter harmoniserte regler på området. Den tidligere ordningen hvor EU overtok flysikkerhetsforskrifter utviklet i JAA, er blitt avløst av at man utarbeider tilsvarende regelverk innenfor EU.

EASA har allerede overtatt oppgaver fra JAA vedrørende sertifisering og vedlikehold av luftfartøy mv. EASA forutsettes på sikt å få utvidet sitt ansvarsområde til alle de felt som samarbeidet i JAA omfatter. JAA skal etter planen nedlegges når EASA har overtatt ansvaret for alle dets fagområder. Det vil i løpet av våren 2005 bli arbeidet med å finne praktiske løsninger for å integrere alle JAAs medlemsland i EASAs arbeid og i oppfølgingen av regelverket.

Nærere om forordninga og om etableringa av EUs byrå for flysikkerheit

Hovedformålet med forordningen (EF) nr. 1592/2002 er å etablere og opprettholde et ensartet og høyt sikkerhetsnivå i Europa for sivil luftfart. I tillegg skal forordningen bl.a. sikre et høyt og ensartet nivå innen miljøvern, fremme fri bevegelse av varer, tjenester og personer, etablere mer effektive sertifiseringsrutiner, bistå medlemsstatene i deres oppfyllelse av nasjonale forpliktelser i henhold til Chicago-konvensjonen og fremme EUs syn på flystandarder og sikkerhetsregler gjennom samarbeid med tredjeland og internasjonale organisasjoner.

Opprettelsen av et eget EU-byrå med ansvar for flysikkerhet (EASA) står sentralt for å oppnå forordningens formål.

Overordnet flysikkerhetsregelverk forutsettes vedtatt av Europaparlamentet og Rådet, mens vedtagelsen av mer detaljert teknisk gjennomføringsregelverk er delegert til Kommisjonen. EASA vil utarbeide forslag til regelverk.

EASA ble formelt etablert ved konstituerende møte 16. oktober 2002 og ordinær virksomhet ved byrået startet 28. september 2003. EASA ble midlertidig lokalisert i Brussel, Belgia, men flyttet den 3. november 2004 til Köln, Tyskland.

EASA er gitt stor grad av uavhengighet, slik at administrerende direktør skal kunne utøve sin myndighet uten påvirkning fra medlemsstatene. Oppgavene til EASA er av utpreget teknisk karakter, og omfatter bl.a. typesertifisering og miljøsertifisering av luftfartøy mv. og godkjenning av foretak som utformer prototypene til luftfartøy mv. og andre foretak som faller inn under EASAs kompetanse, samt nødvendige undersøkelser i nevnte foretak.

Vedtak som administrerende direktør fatter om sertifisering mv., er rettslig bindende i alle EU-land. Forordningen oppretter også en egen klageinstans innenfor EASA som skal behandle klager på vedtak fattet av administrerende direktør.

EASA skal også bistå Kommisjonen med å kontrollere gjennomføringen av forordningen og avledet regelverk.

Parallelt med EASAs inspeksjoner vil også de nasjonale luftfartsmyndighetene fortsette sitt tilsyn av aktørene i luftfartssektoren.

Økonomiske og administrative konsekvensar

Allerede fra 2005 forutsettes EASA å bli delvis selvfinansierende gjennom innkreving av gebyr og avgifter fra luftfartsaktørene for de oppgavene byrået utfører. En egen gebyrforordning er under utforming. Denne forventes å tre i kraft 1. april 2005.

For 2005 er Norges medlemskontingent stipulert til om lag 3,1 mill. norske kroner. Bidraget vil bli dekket over Luftfartstilsynets budsjett, kap. 1330, jf. St.prp. nr. 1 (2004-05) for Samferdselsdepartementet. I en periode fram til JAA eventuelt nedlegges i 2007 eller 2008, vil det påløpe bidrag til både JAA og EASA. Norges årlige bidrag til JAA, som også dekkes over Luftfartstilsynets budsjett, er om lag 400 000 kroner.

Tilslutning til EASA vil ha konsekvenser for Luftfartstilsynets virksomhet. Samlet innebærer det en myndighetsoverføring fra Luftfartstilsynet til EASA på et begrenset teknisk område. EASA vil bl.a. få ansvaret for å utstede typegodkjenninger mv. og luftdyktighetspåbud samt få ansvaret for å godkjenne større endringer og reparasjoner på luftfartøy mv. I tillegg vil EASA gjennomføre egne inspeksjoner av Luftfartstilsynet og luftfartsforetak i Norge. Til tross for myndighetsoverføringen, vil Luftfartstilsynet fortsatt ha hovedansvaret for tilsyn med norske luftfartsaktører.

De oppgaver og det ansvar som overføres til EASA, vil trolig ikke påvirke omfanget av Luftfartstilsynets tilsynsvirksomhet i vesentlig grad.

Eventuelt endret bevilgningsbehov som følge av deltakelsen i EASA vil bli tatt opp i den ordinære budsjettprosessen.

Merknad frå utanrikskomiteen

Utanrikskomiteen melder i brev av 6. april 2005 ingen merknader til førebels innstilling frå samferdselskomiteen.

TILRÅDING FRÅ KOMITEEN

Komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sigrun Eng, Bjørgulv Froyn, Oddbjørg Ausdal Starrfelt og Tor-Arne Strøm, frå Høgre, Anne Berit Andersen, Sverre J. Hoddevik, Hans Gjeisar Kjæstad og leiaren Petter Løvik, frå Framstegspartiet, Thore A. Nistad og Kenneth Svendsen, frå Sosialistisk Ven-

streparti, Geir-Ketil Hansen og Heidi Sørensen, frå Kristeleg Folkeparti, Odd Holten og Jan Sahl, og frå Senterpartiet, Jorunn Ringstad, har ingen merknader, viser til proposisjonen og foreslår at Stortinget gjør slikt

vedtak:

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 179/2004 av 9. desember 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1592/2002 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk byrå for flysikkerhet (EASA).

Oslo, i samferdselskomiteen, den 14. april 2005

Petter Løvik
leiar og ordførar

